

Bipolární afektivní porucha - BAP (Maniodepresivní psychóza)

„JEDNOU JSI DOLE JEDNOU NAHOŘE“

(PATOPSYCHOLOGIE)
JANA KREJČOVÁ 350250

Definice

- **Bipolární afektivní porucha (maniodepresivní psychóza) je duševní onemocnění, při němž je nálada a úroveň aktivity pacienta významně narušena.**
- **Střídají se fáze mánie a deprese**
- postihuje přibližně **jednoho ze sta dospělých jedinců**
- obvykle projeví v období dospívání - okolo 20-ti let
- Jednoznačné příčiny vzniku nejsou známy pravděpodobně kombinace biologických a psychologických faktorů
  - Vliv dědičnosti - predispozice
  - Nízká adaptace na stresové situace
  - Negativní životní události
  - Hormonální a sezonní vlivy
- Nemoc se nevyhýbá nikomu, žádnému věku, povolání, rase či inteligenci

Existují čtyři různé druhy epizod

- *Dle typu a intenzity příznaků :*
  - **Hypomanie** = snížená
  - **Manie** = chorobná euforie
  - **Deprese** = chorobný smutek
  - **Smíšená**
-
- Jednotlivé epizody mohou trvat dny, měsíce, dokonce i roky.
  - Někteří se mezi epizodami zotaví i několik let jsou bez symptomů

1) Hypomanie (mírná)

- nadnesená **nálada**, nadměrná **energie** a zvýšená **aktivita**
- subjektivní pocit **pohody** a celkové kondice
- Člověk je velmi **hovorný**, snadno navazuje kontakt s ostatními lidmi, je nenucený, komunikuje bez zábran, hýří nápady
- Zvýšení aktivity často i v **sexuální oblasti** (nezávazné známosti a střídání partnerů)
- **Potřeba spánku** je **snížena** (pár hodin), člověk cítí odpočínutý, čilý
- Subjektivně příjemný stav
- Člověk nespí, nejí =) nebezpečí vyčerpání

2) Manie – manický syndrom

- **nepřiměřeně zvýšená nálada, nárůst aktivity**
- Vše se stává nadmíru snadným, nic není neřešitelné
- **mluví rychle**, překotně, někdy až nesrozumitelně
- Snížená schopností udržet **pozornost, roztržitost**
- Někdy nekontrolovatelné **vzrušení**, zuřivost až **agresivita**
- vlastní **nadměrné sebevědomí**
- **Ztráta sociálních zábran** - nedbalé, nezodpovědné, nevhodné, riskantní chováním
- zvýšené **riziko závislosti** na návykových látkách (alkohol, drogy...)
- Své **nápady** neuváženě **okamžitě realizuje** - neschopnost reálně posoudit možné důsledky (finanční - utrácení , společenské, osobní)

- Vážná forma -mánie s **psychotickými příznaky** - bludy, halucinace
- bludy magalomanské, velišské - přesvědčení o vlastní důležitosti, velikosti nebo dokonalosti (mesiáš, poslání)
- Paranoidita - ovládací chorobné myšlenky, či nadměrná vztahovačnost, podezíravost

3) Deprese – depresivní syndrom

- Opak mánie
- **skleslá nálada, snížená energie a aktivita**
- zhoršení schopností prožívat radost, zážitky jsou méně příjemné, neutrální nebo dokonce negativní
- pokles zájmů a klesá schopnost soustředění
- **unaví** i drobná práce či námaha
- pokles **sebevědomí** a **sebedůvěry**, pocity vlastní **neschopnosti, selhání, viny, bezcennosti** nebo neodůvodněné **výčitky** svědomí
- myšlenky na **sebepoškození** až **sebevraždu**

4) Smíšené epizody

- nejkomplikovanější
- **Mánie a deprese se objevují najednou** nebo se během dne opakovaně střídají
- Lidé jsou popudliví nebo podráždění jako při manické epizodě, ale také se cítí bezmocní a depresivní.
- **kombinace energie a deprese** představují největší riziko sebevražd

Léčba

- co nejučinněji snížit počet epizod
- **psychofarmaka** (antidepresiv, antipsychotik, stabilizátory nálady (thymoprofylaktika))
- **psychoterapie** (fototerapie)
- **elektrokonvulzivní terapie**, (ECT – elektrošoky)
- Pravidelný režim, zdravý životní styl, nekonzumovat psychoaktivní látky (alkohol, kofein, drogy, léky), pomoc rodiny

Osobnosti, jež trpěli poruchou

- **Ota Pavel** - český prozaik, novinář a sportovní reportér + **Jiří Pavel**
- **Miloš Kopecký** - český herec, člen činohry Divadla na Vinohradech
- **Richard Müller** - slovenský zpěvák a hudebník
- **Petr Muk** - český zpěvák a hudebník
- **Karel Svoboda** - český hudební skladatel
- **Vladimír Marek** - herec
- **Virginia Woolfová** - anglická spisovatelka, kritička, esejistka a feministka
- **Ernest Hemingway** - americký spisovatel
- **Ludwig van Beethoven** - německý hudební skladatel
- **Johann Wolfgang Goethe** - německý básník, prozaik, dramatik, politik, biolog, historik
- **Abraham Lincoln** - 16. prezident Spojených států
- **Winston Churchill** - britský politik, premiér Spojeného království, spisovatel, historik
- **Vincent van Gogh** - nizozemský malíř a kreslíř
- **Kurt Cobain** - americký zpěvák a frontman grungeové skupiny Nirvana
- **Sinéad O'Connor** - irská zpěvačka;
- **Ozzy Osbourne** - zpěvák legendární heavymetalové kapely Black Sabbath

...

Zdroje:

- Bipolární afektivní poruchy - <http://www.stopstigmapsychiatrie.cz/maniodeprese/lecba-pomoc.html>
- MKN 10 , F 31 <http://www.uzis.cz/cz/mkn/F30-F39.html#F31>
- Bipolární afektivní porucha, maniodepresivní psychóza, maniodeprese, afektivní poruchy, BAP <http://www.biofeedbackbrno.cz/bipolarni-afektivni-porucha/>
- Bipolární afektivní porucha, http://cs.wikipedia.org/wiki/Bipol%C3%A1rn%C3%AD_afektivn%C3%AD_porucha
- Behrman A., Electroman,
- Pavel J., Blázinec i v mé hlavě
- Pořad Diagnóza ČT, 23.1.2002 <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani-jako-driv/202327274210003-diagnoza/>